

XIV. LEÓ PÁPA ÜZENETE AZ ELVÁNDORLÓK ÉS MENEKÜLTEK 112. VILÁGNAPJÁRA

[2026. szeptember 27.]

„Akár csak egy is e gyermekek közül” (vö. Mt 18,10)

Kedves Testvérek!

Az elvándorlók és menekültek világnapja évről évre arra hív bennünket, hogy a migráció összetett jelenségének különféle szempontjaira irányítsuk figyelmünket. A 112. világnap témája – „Akár csak egy is e gyermekek közül” – azokra a kiskorúakra irányítja figyelmünket, akik közvetlenül megtapasztalják az elvándorlást és a menekülést, továbbá arra hív, hogy gondoskodjunk róluk, szem előtt tartva az Úr ígését: „Aki befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be” (Mk 9,37).

Lakóhelyüket elhagyni kényszerült kiskorúak: a kiszolgáltatottság összetett valósága

A világ migrációs folyamataiban a kiskorúak a legkiszolgáltatottabbak. Ők konkrét arcok, egyedi történetek, amelyek megszólítják lelkiismeretünket. Évről évre gyermekek és serdülő fiatalok milliói kényszerülnek arra, hogy háborúk, szegénység, erőszak, környezeti katasztrófák és más tragédiák miatt elhagyják szülőföldjüket; számuk pedig sajnos folyamatosan növekszik. E katasztrófaért gazdasági, politikai és katonai téren mérhetetlen a felelősség. Szenvedésük nem ér véget azzal, hogy elhagyják otthonukat: vannak egészen fiatalok, akik elveszítették szüleiket, testvéreiket, barátaikat, és kimondhatatlan erőszak tanúivá váltak. Mások, akiket hosszú időre elszakítottak családjuktól, megpróbálnak újra egyesülni szeretteikkel, miközben a távollét gyötrelmét élik át. Vannak továbbá olyan kiskorúak, akik szüleikkel együtt teszik meg az utat, ám közben szélsőséges és traumatikus körülményeknek vannak kitéve. Végül nem feledkezhetünk meg azok tragikus helyzetéről sem, akiket a hazatelepítés miatt választanak el szüleiktől.

Ehhez az eleve drámai helyzethez további tragédiák társulnak: a migrációs útvonalakon bekövetkező halálesetek, az emberkereskedelem és a kizsákmányolás, a kiskorúak fegyveres konfliktusokban való alkalmazás céljából történő toborzása, a szexuális erőszak, a kényszerházasságok, valamint az út során elszenvedett vagy látott szörnyűségek. Méltóságukat megannyi módon lábbal tiporják.

Ferenc pápa az elvándorlók és menekültek 2017. évi világnapjára írt, „Kiszolgáltatott és érdekeikért kiállni képtelen kiskorú elvándorlók” témájú üzenetében arra emlékeztetett, hogy ők „háromszorosan is védtelenek: egyrészt, mert kiskorúak, másrészt, mert idegenek, és harmadszor, mert védtelenek, amikor különböző okokból kifolyólag kénytelenek hazájuktól távol élni és nélkülözni a családi fészek melegét”.

Mégis, ekkora sötétség közepette sem hiányzik a szolidaritás fénye: emberek, családok, civil intézmények és egyházi közösségek döntenek úgy, hogy nem fordítják el tekintetüket (vö. Lk 10,29–37). Gondoljunk azokra a családokra, amelyek megnyitják otthonuk ajtaját, hogy e kiskorúak újra megtapasztalhassák az otthon melegét. Gondoljunk a befogadó közösségekben szolgáló nevelőkre. Gondoljunk az önkéntesekre és a szakemberekre, akik nap mint nap, a migrációs útvonalakon és városainkban egyaránt, e gyermekek láthatatlan sebeinek gyógyításán fáradoznak. Elkötelezett szolgálatukkal arról tesznek tanúságot, hogy a szeretet képes legyőzni a közömbösséget.

Akár csak egy is e gyermekek közül

E drámai valóság láttán Jézus egyik kijelentése jut eszembe, amely mélyen megszólítja mindannyiunk lelkiismeretét: „Aki befogad egy ilyen gyermeket a nevemben, engem fogad be” (Mt 18,5). Nem számokról vagy statisztikákról van szó. Az evangélium arra hív bennünket, hogy ne számolgassunk: *akár csak egyről van is szó*. Minden gyermek, minden ember végtelen méltósággal rendelkezik. Isten képe és hasonlatossága (vö. Ter 1,26), az Úr jelenlétének hordozója. Minden egyes kiskorú arra hív bennünket, hogy emberségből és hitből fakadóan cselekedjünk: a gyermekben ugyanis magát az Urat fogadhatjuk be és vele találkozhatunk. Ez a meghívás még sürgetőbbé válik az Úrnak Máté evangéliumában olvasható másik kijelentése fényében: „Idegen voltam, és befogadtatok” (Mt 25,35).

Sajnos a kiskorú migránsok könnyebben láthatatlanná válnak, mivel nincsenek mellettük felnőttek, akik védelmezik és támogatják őket. A származási országokban fel kell lépni azoknak az okoknak a megszüntetéséért, amelyek menekülésre kényszerítik őket, a tranzit- és célországokban pedig védelmet és befogadást kell biztosítani számukra. A lakóhelyüket elhagyni kényszerült kiskorúak kiáltása ma Istenhez száll, éppúgy, mint az a kiáltás, amelyről a Kivonulás könyvében olvasunk: „Láttam Egyiptomban élő népem nyomorúságát, és hallottam a munkafelügyelőkre vonatkozó panaszát; igen, ismerem szenvedését. Azért szálltam le, hogy kiszabadítsam” (Kiv 3,7–8). Isten meghallja kiáltásukat, és hogy megszabadítsa őket, mindannyiunk lelkiismeretét megszólítja, és cselekvésre hív bennünket, ahogyan Mózes is tette. Nem maradhatunk közömbösek, és nem szokhatunk hozzá ekkora szenvedéshez.

Felhívás, hogy mindannyian vállaljunk felelősséget

Akár csak egy is e gyermekek közül arra hív bennünket *személyes életünkben*, hogy nyissuk meg szemünket és szívünket, és mély figyelemmel hallgassuk meg mindegyikük történetét, félelmeit és álmait, túllépve azon a távolságtartáson, amely az embert pusztá, bennünket közvetlenül nem érintő statisztikai adattá fokozza le. Arra szólít, hogy a gyermekben mindenekelőtt méltósággal rendelkező személyt lássunk, még mielőtt „migránsként” tekintenénk rá, és védelmezzük alapvető jogait: az élethez, az oktatáshoz, valamint az olyan életkörülményekhez való jogát, amelyek lehetővé teszik, hogy testileg, szellemileg, lelkileg, erkölcsileg és szociálisan növekedhessen és teljesen kibontakozhasson.

Akár csak egy is e gyermekek közül arra hív bennünket *egyházi életünkben*, hogy a befogadást elvont fogalomból állandó lelkipásztori gyakorlattá alakítsuk. Nem elégedhetünk meg azzal, hogy ezt a feladatot sajátos karizmával rendelkező intézményekre vagy szervezetekre bízuk: a mindennapokban bennünket megszólító konkrét arcok láttán az egész keresztény közösség arra kap meghívást, hogy saját

gyermekeiként tekintsen rájuk, és közel lépjen mindegyikük konkrét élettörténetéhez. Bátorítani kell a keresztény közösségeket arra, hogy a menekülteket és migránsokat az egyházi család teljes jogú tagjaiként integrálják és értékeiket megbecsüljék, olyan új – akár személyre szabott – nevelési és lelki kísérést kínálva számukra, amely meghaladja a pusztán segélyező szemléletet. Különösen fontos megelőzni a magányt, az elszigetelődést és az elutasítást, amelyek nemritkán a migránsok gyermekeit is sújtják, továbbá előmozdítani a találkozás és a beilleszkedés olyan formáit, amelyekben a helyi fiatalok és a migráns fiatalok a kölcsönös tisztelet, a szolidaritás és a barátság útján együtt erősödhetnek.

Akár csak egy is e gyermekek közül a *különböző vallások távlatában* arra emlékeztet bennünket, hogy a gyermekek kiszolgáltatottsága nem ismer felekezeti határokat, és közös humanitárius és lelki felelősségben kapcsol össze bennünket. Ez termékeny talajja válik a konkrét vallásközi párbeszéd számára, amelyben a hívők a természetfeletti valóság iránti érzékükből merítve együttműködnek a védelmet szolgáló hálózatok kiépítésében. A vallási közösségek arra kaptak meghívást, hogy olyan tereket hozzanak létre, ahol minden gyermeket saját kulturális identitásában tisztelnek és megbecsülnek, megelőzve annak veszélyét, hogy szélsőséges csoportok radikalizálják őket. Egy kiskorú védelmezése végső soron azt jelenti, hogy őrizzük az Isten által belé véssett képmást.

Akár csak egy is e gyermekek közül arra hív bennünket a *civil intézmények világában*, hogy ismételten megerősítsük a kiskorúak mindenek felett álló érdekének elvét. A köz- és magánintézmények kötelessége, hogy minden egyes gyermek és serdülő védelmét és méltóságát a középpontba állítsák. Ez hatékony jogi védelmi eszközök alkalmazását, a családegyesítés előmozdítását és a különválás okozta traumák megelőzését kívánja meg. Sürgős szemléletváltásra van szükség: a vita súlypontját a migrációs folyamatok pusztá kezeléséről az emberi jogok teljes körű és azonnali védelmére kell áthelyezni, „összehangolt, szolidáris és hatékony választ [adva], amely képes védelmet, befogadást és valódi beilleszkedési lehetőségeket biztosítani az elvándorlóknak” (*Beszéd a spanyol parlamentben*, Madrid, 2026. június 8.).

Bízzuk a kiskorú migránsokat és menekülteket a Boldogságos Szűz Mária anyai oltalmára, aki Szent Józseffel és a még gyermek Jézussal együtt megtapasztalta Heródes kegyetlen erőszakát és az egyiptomi száműzetés drámáját (vö. Mt 2,13–15)! Mária kísérje lépteiket, közösségeinket pedig segítse, hogy az evangélium élő és hiteles jeleivé váljanak.

Kelt a Vatikánban, 2026. augusztus 11-én, Assisi Szent Klára emléknapján.

XIV. Leó pápa